

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság

24.11.2010

KÖZLEMÉNY A KÉPVISELŐK RÉSZÉRE

(10/2010)

Tárgy: A KAP jövője 2020-ig: munkadokumentum a 2010. november 18-i bizottsági közleményről

Ez a dokumentum a közös agrárpolitika reformjával foglalkozó munkacsoport számára a B. tematikus főosztály által készített, valamint a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság koordinátorai által 2010. október 27-én jóváhagyott, **kiterjedtebb tájékoztató feljegyzés kivonata**. A dokumentum célja, hogy **megkönnyítse az európai parlamenti képviselők** munkáját a KAP következő reformjával kapcsolatban. A munkadokumentum a Bizottság 2010. november 18-i, „A KAP jövője 2020-ig” című közleményét elemzi, és egy **sor kérdésre** tesz javaslatot a legfontosabb témákat illetően.

CM839647HU.doc

PE452.848v01-00

HU

Egyesülve a sokféleségben

HU

TARTALOM

I. ÁLTALÁNOS TÉMÁK	4
1. A KAP legitimizálása: új kihívások és új célkitűzések	4
2. A KAP felépítése	5
3. A KAP reformjának forгатókönyvei	5
4. Átmeneti időszak	6
5. Összeegyeztethetőség az egyszerűsítés menetrendjével	7
6. A közjavakat szolgáló KAP felé	7
II. JÖVŐBELI ESZKÖZÖK: KÖZVETLEN KIFIZETÉSEK	8
7. A közvetlen kifizetések általános megközelítése és elosztása	8
8. A közvetlen kifizetések alapvető összetevője	9
9. Környezetbarátabbá válást ösztönző összetevő	9
10. Kifizetések a „meghatározott természeti korlátokkal rendelkező területek” számára	10
11. Megmaradó, termeléstől függő önkéntes elem	10
12. A közvetlen kifizetések kedvezményezettjei	11
13. Közvetlen kifizetések a mezőgazdasági kistermelők számára	11
14. A közvetlen kifizetések maximalizálása	12
III. JÖVŐBELI ESZKÖZÖK: PIACOK	12
15. Piaci eszközök	12
16. Élelmiszer és támogatás a nélkülözők számára	13
17. A piaci jelzések jól működő közvetítése	14
18. Származékos piacok	14
IV. JÖVŐBELI ESZKÖZÖK: VIDÉKFEJLESZTÉSI POLITIKA (2. PILLÉR)	
19. Vidékfejlesztési eszközök	14

V. NÉHÁNY KIFELEJTETT TÉMA A 2013-AS FORGATÓKÖNYVHÖZ	16
20. Költségvetési szempontok	16
21. A WTO-val kapcsolatos szempontok	16
22. Élelmiszer-biztonsági szempontok	17
23. A KAP-reform döntéshozatali folyamata	17

I. ÁLTALÁNOS TÉMÁK

1. A KAP LEGITIMIZÁLÁSA: ÚJ KIHÍVÁSOK ÉS ÚJ CÉLKITŰZÉSEK

Javaslatok (3. és 5. szakasz)

A november 18-i közlemény **három fő kihívást** határoz meg a mezőgazdaság számára (3. szakasz):

- Európa azon képességének megőrzése, hogy gondoskodjon az **élelmiszerbiztonságról**. A növekvő áringadozással járó, egyre erőteljesebb globalizáció jellemezte világunkban a KAP-nak javítania kell a mezőgazdasági ágazat versenyképességét, növelnie kell az élelmiszer-ellátási lánc értéktermeléséből való részesedését, biztosítania kell a sokféle és kiváló minőségű élelmiszerellátást, és a gazdasági válság fényében foglalkoznia kell az alacsony jövedelmekkel.
- A mezőgazdasági termelés segítése az alkalmazkodásban, valamint abban, hogy **az éghajlatváltozás (a szén-dioxid megkötése, a biomassza-termelés, valamint az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése révén) és a környezeti kihívások (például a talaj kimerülése, a víz- és levegőminőség, valamint a biológiai sokféleség) kezeléséhez pozitív módon járulhasson hozzá.**
- A **területi egyenlőtlenségek** csökkentése, a vidéki térségek, különösen a „túlnyomóan vidéki térségek” életképességének és gazdasági potenciáljának javításával.

E három kihívásból ered a **három célkitűzés**, amelyek mindegyike további részkitűzésekre oszlik (5. szakasz):

- **Fenntartható élelmiszertermelés.** Ez a célkitűzés három politikai részkitűzésből áll: hozzájárulás a gazdaságok jövedelméhez és az ingadozás mérsékléséhez; a mezőgazdasági ágazat versenyképességének fokozása és alkupozíciójának javítása az élelmiszer-ellátási lánc értéktermelésében; a mezőgazdasági termelés területi eloszlásának fenntartása, többek között a természeti korlátokkal rendelkező területeken, ahol fennáll a földterület elhagyásának veszélye.
- **A természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás és az éghajlatváltozás elleni fellépés.** Ezt a célkitűzést három elem alkotja: a környezeti közjavak biztosítása a mezőgazdaság és erdészet részéről; a környezetbarát növekedés serkentése innováció révén; valamint az éghajlatváltozás mérséklését és az alkalmazkodást célzó intézkedések megvalósítása.
- **Kiegyensúlyozott területi fejlődés.** Ezen a célkitűzésen ugyanakkor három vidékfejlesztési részkitűzés osztozik: a vidéki foglalkoztatás támogatása; a vidéki gazdasági diverzifikáció előmozdítása; valamint a gazdálkodási rendszerekben a szerkezeti diverzitás ösztönzése a kis gazdaságok és a helyi piacok működési feltételeinek javítása révén.

1. KÉRDÉSEK A KAP CÉLKITŰZÉSEIRŐL

- *Pénzügyi szempontból mi alapján állítanak fel fontossági sorrendet a közleményben javasolt többféle célkitűzés között?*
- *Miként kapcsolódnak majd az új célkitűzések a KAP pilléreihez, valamint az ezeken belüli mechanizmusokhoz? Mindenekelőtt hogyan kapcsolódik mindez a célzottabbá tétel folyamatához?*
- *A tervek szerint a reformok említett fordulója meghatározza-e a jövőbeli KAP irányát, elmozdítva azt a hagyományos mezőgazdasági és gazdasági hangsúlyról inkább a környezetvédelmi, területi vagy akár társadalmi célkitűzések felé?*
- *A politikai eredményességének javítására és költségvetésének legitimizálására kínálkozó lehetőség elmulasztása szempontjából mit jelentene, ha a KAP-ot nem sikerülne kimosztani a jelenlegi helyzetéből?*

2. A KAP FELÉPÍTÉSE

Javaslatok (6.1. szakasz)

A közlemény mindkét pillért fenntartja: az éves közvetlen kifizetéseket és a piaci intézkedéseket az első pillérben; a többéves vidékfejlesztési intézkedéseket a második pillérben.

2. KÉRDÉSEK A KAP FELÉPÍTÉSÉRŐL

- *Helyénvaló-e az a feltételezés, miszerint a „társfinanszírozás” kizárólag a második pillérre fog korlátozódni?*
- *Ha a pillérek meghatározásának alapját a célkitűzéseik jelentik, nem lenne-e logikus egy harmadik pillért is létrehozni a piaci intézkedések számára?*

3. A KAP REFORMJÁNAK FORGATÓKÖNYVEI

Javaslat (6.2. szakasz)

Három átfogó szakpolitikai választási lehetőséget ismertetnek lehetséges útként, amelyek hatását a végső döntések meghozatala előtt elemezik majd:

- **1. választási lehetőség – Folytonosság** (a jelenlegi KAP fokozatos kiigazításokkal): Ez az alternatíva néhány jelenlegi ellentmondás rendezésére korlátozódna, mint például a közvetlen kifizetések méltányosabb elosztása a tagállamok és mezőgazdasági termelők

között. Az újraelosztás azonban még ez esetben is korlátozott mértékben valósulna meg, ily módon biztosítva a jelenlegi KAP keretein belüli folytonosságot és stabilitást.

- 2. választási lehetőség – *Átalakulás* (a KAP kiegyensúlyozott reformja): Egy másik alternatíva szerint a KAP alapos átalakításon esne át fenntarthatóbbá tétele érdekében, valamint azzal a céllal, hogy átrendezzék az egyensúlyt a különböző szakpolitikai célok, valamint a mezőgazdasági termelők és a tagállamok érdekei között, különösen a prioritások célzottabb megközelítésének bevezetésével. Ez az opció nagyobb hatékonyságot biztosítana a kiadások terén, és fokozottabb mértékben összpontosulna az uniós hozzáadott értékre (lásd a 20. bekezdést).
- **3. választási lehetőség** – *Szakítás* (vidékfejlesztési és agrár-környezetvédelmi politika): Ez a kiterjedtebb reform továbblépne, fokozatosan eltávolodva a jövedelemtámogatástól és a piaci intézkedések többségétől, valamint a KAP gazdasági és társadalmi dimenziói helyett elsőbbséget adna a környezetvédelmi és éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzéseknek.

3. KÉRDÉSEK A FORGATÓKÖNYVEKRŐL

- *A Bizottság véleménye szerint a második opció lehetőség a legjobb járható út?*
- *Milyen mértékben lehet a három opció fő megkülönböztető vonását az 1. pillér szerinti közvetlen kifizetések új modelljén belüli egyes alkotóelemek relatív súlyaként tekinteni? Ezen feltételezés szerint milyen mértékben múlik majd a választási lehetőségekkel kapcsolatos végső döntés a tagállamokon?*
- *A jogalkotási javaslatokat kísérő hatásvizsgálat külön értékeli majd a három opciót, vagy szóba kerülhetnek a különböző választási lehetőségek bizonyos vonatkozásait egyesítő kombinációk is?*

4. ÁTMENETI IDŐSZAK

Javaslat (6.1. szakasz)

A közlemény nem tartalmaz hivatkozásokat az új KAP végrehajtását szolgáló átmeneti időszakra vonatkozóan. Megemlíti azonban a Bizottság abbéli szándékát, hogy elkerülje „*a jelentős mértékű, zavart okozó változásokat*” az **első pilléren** belül. Javaslatára „*egy olyan rendszer létrehozása lenne, amely korlátozza a tagállamok nyereségeit és veszteségeit azáltal, hogy garantálja, a mezőgazdasági termelők minden tagállamban megkapják az uniós szinten odaítélt közvetlen kifizetések átlagának minimális részét*”.

A vidékfejlesztési támogatás tagállamok közötti elosztását illetően (**második pillér**) a közlemény tárgyilagos kritériumok alkalmazását javasolja, „*mindeközben pedig korlátozni kell a jelenlegi rendszertől való jelentős eltéréseket*”.

4. KÉRDÉSEK AZ ÁTMENETI IDŐSZAKRÓL

- *Mi lesz az új mechanizmusok „fokozatos bevezetésének” időszaka?*

- *Az esetleges átmeneti rendelkezések mely mechanizmusokat érintik majd?*
- *Dönthetnek-e majd a tagállamok az első pilléren belüli közvetlen támogatási rendszerrel kapcsolatos bármiféle átmenet üteméről?*

5. ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉG AZ EGYSZERŰSÍTÉS MENETRENDJÉVEL

Javaslat (1. és 6.1. szakasz, valamint a Melléklet)

A közleményben az egyszerűsítésre utaló főbb, konkrét hivatkozások a feltételeesség, a piaci intézkedések és a vidékfejlesztés kapcsán jelennek meg. Az első azt javasolja, hogy a mezőgazdasági termelőknek és a közigazgatásoknak egyszerűbb és átfogóbb szabályrendszer segítsen az eligazodásban, amely ugyanakkor nem gyengíti a feltételeesség koncepcióját. A második arra utal, hogy a piaci intézkedések jelenleg hatályos eszközeinek „*racionalizálására és egyszerűsítésére*” van szükség. A harmadik a közös monitoring- és értékelési keretszabályozás részét képező teljesítménymutatók egyszerűsítését javasolja. Az egyszerűsítés terén zajló munka folytatását a javasolt intézkedések ellenőrizhetőségének biztosítására irányuló alapvető alkotóelemként is említik.

5. KÉRDÉSEK AZ EGYSZERŰSÍTÉS MENETRENDJÉVEL VALÓ ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉGRŐL

- *A többszintű 1. pillérre (amely kötelező és önkéntes elemeket is tartalmaz), a munkával kapcsolatos kiigazítással járó maximalizálásra, valamint a kistermelőknek szánt kiegészítő kifizetésekre irányuló javaslatok milyen mértékben állnak összhangban az „egyszerűsítési” menetrenddel?*
- *Ehhez hasonlóan a kifejezetten az „aktív mezőgazdasági termelőket” célzó támogatásra irányuló javaslat milyen mértékben áll összhangban a KAP további egyszerűsítésére irányuló törekvéssel, tekintettel annak potenciális nehézségeire, hogy szilárd fogalom meghatározásra jussanak, majd pedig végrehajtsák az abban foglalt feltételeket?*
- *Egy általános, területalapú kifizetési rendszer keretében miért lenne szükség a jogosultságok bonyolultságának fenntartására?*

6. A KÖZJAVAKAT SZOLGÁLÓ KAP FELÉ

Javaslat (1., 2., 3., 4., 5. és 6. szakasz, valamint a Melléklet)

A javaslat stratégiai céljainak egyike, hogy támogassa a gazdálkodó közösségeket, amelyek fenntartható termelés útján – Európa környezetvédelmi, vízügyi és állatjólléti törekvéseivel összhangban – minőségi és változatos élelmiszerekkel látják el az európai lakosságot.

A közlemény alapját az az elképzelés alkotja, hogy a társadalom számára az „*aktív mezőgazdasági termelők*” által nyújtott kollektív szolgáltatások javadalmazásának jövőbeli rendszere növelné a támogatás eredményességét és hatékonyságát, és tovább legitimizálná a KAP-ot. Ennek elérése érdekében a javaslat szerint a jövőbeli KAP-nak egy környezetbarátabb és méltányosabb első pillérből, valamint a versenyképességre, az innovációra, az éghajlatváltozásra és a környezetre fokozott hangsúlyt fektető második pillérből kell állnia.

6. KÉRDÉSEK A KÖZJAVAKRÓL

- *Miért nem szerepel az állatjólét a környezetbarátabbá válást ösztönző összetevő követelményei között?*
- *Miként nyílik majd lehetőség a közjavak nyújtása hatékonyságának értékelésére a két különböző pillér mechanizmusai között?*

II. JÖVŐBELI ESZKÖZÖK: KÖZVETLEN KIFIZETÉSEK

7. A közvetlen kifizetések általános megközelítése és elosztása

Javaslat (1., 2. és 6.1. szakasz)

A közlemény egyértelműen kijelenti, hogy **környezetbarátabb és méltányosabb első pillérre** van szükség (1. szakasz). A Bizottság ebben az értelemben kiigazításokat javasol a termeléstől függetlenített kifizetések jelenlegi szerkezetét illetően, amelyeket eleve úgy tekintenek, hogy – elvileg – képesek alapvető jövedelemtámogatást nyújtani, és biztosítják az európai társadalom alapvető közjavak iránti igényeinek kielégítését (2. szakasz). A jövőbeli első pillért az összes aktív mezőgazdasági termelőnek évente kifizetett támogatások modelljére kell alapozni, amelyet **két alapvető célkitűzés** alapján igazítanak ki:

- a közvetlen kifizetésekből álló támogatás méltányosabb **elosztásának** elérése;
- a támogatás **újratervezése és célzottabbá tétele**, hogy a gazdasági (alapvető jövedelemtámogatás), környezetvédelmi (környezeti közjavak nyújtása) és területi funkcióival jobban összhangban álljon.

Az elosztás célkitűzését tekintve a Bizottság olyan rendszert javasol, amely korlátozza a nemzeti keretek nyereségeit és veszteségeit „*azáltal, hogy garantálja, a mezőgazdasági termelők minden tagállamban megkapják az uniós szinten odaítélt közvetlen kifizetések átlagának minimális részét*”.

Ami a második célkitűzést illeti, az új közvetlen kifizetések a jelek szerint **négy fő összetevőből** állnak: az alapvető jövedelemmel kapcsolatos összetevő, a környezetbarátabbá válást ösztönző összetevő, a kiegészítő jövedelemtámogató kifizetések a „*meghatározott természeti korlátokkal rendelkező területeken*”, valamint korlátozott, termeléstől függő önkéntes támogatás (lásd a Mellékletet).

Kifejezetten a mezőgazdasági kistermelők részére létrehozandó egyszerű támogatási rendszert javasolnak a versenyképesség fokozása, valamint a vidéki területek életképességéhez való hozzájárulás és a bürokrácia csökkentése érdekében.

Végezetül a közlemény a **feltételelességi szabályok egyszerűsítésének** konkrét célkitűzését tartalmazza, amely általánosabban értelemben összhangban áll a KAP egyszerűsítésének átfogó céljával.

7. KÉRDÉSEK A KÖZVETLEN KIFIZETÉSEK ÁLTALÁNOS MEGKÖZELÍTÉSÉRŐL ÉS ELOSZTÁSÁRÓL

- *Mely objektív kritériumok (pl. mezőgazdasági teljesítmény, terület vagy foglalkoztatás) alapján fogják a közvetlen kifizetések költségvetését elosztani a tagállamok között?*
- *Miként működik majd a gyakorlatban az a javasolt rendszer, amelynek célja, hogy „korlátozza a tagállamok nyereségeit és veszteségeit azáltal, hogy garantálja, a mezőgazdasági termelők minden tagállamban megkapják az uniós szinten odaítélt közvetlen kifizetések átlagának minimális részét”?*
- *Milyen lesz a kiadások egyensúlya a közvetlen támogatás új modelljét alkotó négy összetevő között?*
- *Milyen mértékű rugalmasságot biztosítanak majd a tagállamok számára a közvetlen támogatás különböző összetevőinek végrehajtását illetően?*

8. A KÖZVETLEN KIFIZETÉSEK ALAPVETŐ ÖSSZETEVŐJE

Javaslat (6.1. szakasz)

Az alapjövedelem támogatását az alapvető, termeléstől függetlenített közvetlen kifizetések révén biztosítják majd, aminek köszönhetően **egy-egy tagállamban (vagy térségben) valamennyi mezőgazdasági termelő egységes szintű kötelező támogatásban részesül** olyan átruházható jogosultságok alapján, amelyek akkor aktiválhatók, ha támogatható mezőgazdasági földterülethez kapcsolódnak, valamint ha teljesülnek a feltételeességi követelmények.

8. KÉRDÉSEK A KÖZVETLEN KIFIZETÉSEK ALAPVETŐ ÖSSZETEVŐJÉRŐL (1. PILLÉR)

- *Mik a feltételezések a földterület ezen összetevőből történő támogathatóságával kapcsolatban?*
- *Milyen súllyal szerepel ez az összetevő a javasolt modellben?*

9. KÖRNYEZETBARÁTABBÁ VÁLÁST ÖSZTÖNZŐ ÖSSZETEVŐ

Javaslat (6.1. szakasz és a Melléklet)

A közlemény kifejti, hogy a Bizottság által javasolt reformok egyik fő jellemvonása „*az EU egész területére vonatkozó környezetvédelmi intézkedések támogatása révén a KAP környezetvédelmi teljesítményének fokozása a közvetlen kifizetések kötelező, a*

»környezetbarátabbá válást« ösztönző részének segítségével».

Egy ilyen „környezetbarátabbá válást” ösztönző összetevő megvalósulhat „egyszerű, általános, nem szerződésben foglalt és éves szintű környezetvédelmi intézkedések” formájában, „amelyek túlmutatnak a feltételelességen” (6.1. szakasz), az említett intézkedések végrehajtásából eredő többletköltségekre alapozva (Melléklet). A közlemény felveti annak lehetőségét is, hogy a jelenlegi Natura 2000 területekre vonatkozó feltételek a KAP részévé váljanak, valamint hogy szigorítsák a jó mezőgazdasági és ökológiai állapotra vonatkozó (GAEC) előírások bizonyos elemeit.

9. KÉRDÉSEK A KÖZVETLEN KIFIZETÉSEK KÖRNYEZETBARÁTABBÁ VÁLÁST ÖSZTÖNZŐ ÖSSZETEVŐJÉRŐL

- *Miként hajtják végre a környezetbarátabbá válást ösztönző összetevőben foglalt Natura 2000 követelményeket és szigorított GAEC-előírásokat?*
- *Melyek lesznek a különbségek az alapvető jövedelemmel kapcsolatos összetevő keretében a feltételelesség, a környezetbarátabbá válást ösztönző összetevő környezetvédelmi követelményei, valamint a második pillérben szereplő, célzottabb agrár-környezetvédelmi intézkedések kiindulópontja között?*
- *Milyen bizonyítékokkal rendelkezik a Bizottság annak a következtetésnek a levonásához, hogy az 1. pillérben javasolt új, „környezetbarátabbá válást” ösztönző összetevő eredményesebben nyújt majd környezeti közjavakat, mint ugyanezen forrásoknak a megfelelően célzott rendszerekhez történő átcsoportosítása a 2. pillér keretében?*

10. KIFIZETÉSEK A „MEGHATÁROZOTT TERMÉSZETI KORLÁTOKKAL RENDELKEZŐ TERÜLETEK” SZÁMÁRA

Javaslat (6.1. szakasz és a Melléklet)

A közvetlen kifizetések javasolt új rendszerének harmadik összetevője a **meghatározott természeti korlátokkal rendelkező területeken** kiegészítő jövedelemtámogatást irányoz elő valamennyi mezőgazdasági termelő számára, területalapú kifizetés formájában. Ez a kifizetés kiegészítené a 2. pillérből származó támogatást.

10. KÉRDÉSEK A „MEGHATÁROZOTT TERMÉSZETI KORLÁTOKKAL RENDELKEZŐ TERÜLETEK” SZÁMÁRA NYÚJTOTT KIFIZETÉSEKRŐL

- *Elkészül majd a hátrányos helyzetű térségek új osztályozása a KAP jövőjéről szóló jogalkotási javaslatok előtt?*
- *A hátrányos helyzetű térségek mezőgazdasági termelési támogatásának mely elemei maradnak a második pillérben?*

11. MEGMARADÓ, TERMELÉSTŐL FÜGGŐ ÖNKÉNTES ELEM

Javaslat (6.1. szakasz és a Melléklet)

A negyedik lépcső a korlátozott, termeléstől függő önkéntes támogatás lenne, amely továbbra is odaítélhető *„annak érdekében, hogy figyelembe lehessen venni az egyes olyan régiókra jellemző problémákat, ahol a gazdálkodás meghatározott formái gazdasági és/vagy társadalmi okokból különösen fontosak”*.

11. KÉRDÉSEK A TERMELÉSTŐL FÜGGŐ ÖNKÉNTES ELEMÉRŐL

- *A jelenlegi 68. cikk mely elemeit támogatja majd az új, termeléstől függő önkéntes támogatás?*
- *Támogatást nyújtana-e az említett összetevő azon állattenyésztők számára, akik nem rendelkeznek a jelenlegi helyzettel folytonosságot mutató, támogatható hektárokkal?*

12. A KÖZVETLEN KIFIZETÉSEK KEDVEZMÉNYEZETTJEI

Javaslat (4. és 6.1. szakasz)

A közlemény azt javasolja, hogy a támogatás az „aktív termelőket” célozza, így válaszolva az Európai Számvevőszéktől (ECA) kapott kritikákra.

12. KÉRDÉSEK A KÖZVETLEN KIFIZETÉSEK KEDVEZMÉNYEZETTJEIRŐL

- *Miként kívánja a Bizottság tökéletesíteni az „aktív termelőknek” nyújtott támogatás fogalom meghatározását és célzottabbá tételét?*
- *Figyelembe véve a közjavak biztosítására helyezett fokozott hangsúlyt, milyen mértékben van szükség befogadóbb fogalom meghatározásra, amely kiterjed a földterület aktív kezeléséért felelős valamennyi személyre?*
- *Miért nem javasolt a Bizottság önkéntes uniós keretet, amely meghatározza a „mezőgazdasági termelők” és/vagy a KAP-támogatások „kiemelt kedvezményezettjeinek” európai alapszabályait?*
- *A meglévő kedvezményezettek mely csoportjait kívánja a Bizottság az említett kezdeményezés útján kizárni: a földtulajdonos igénylőket, a GAEC szerint kezelt földterülettel rendelkező jótékonyági szervezeteket vagy szövetkezeteket, vagy a diverzifikált vállalatokat, amelyek jövedelme elsősorban gazdálkodáson kívüli tevékenységekből származik?*

13. KÖZVETLEN KIFIZETÉSEK A MEZŐGAZDASÁGI KISTERMELŐK SZÁMÁRA

Javaslat (3.3. szakasz, 5. szakasz – 3. célkitűzés és 6.1. szakasz)

A területi egyensúlyról szóló szakaszokban (3.3. szakasz és 5. szakasz – 3. célkitűzés) a közlemény hangsúlyozza a vidéki területek társadalmi szerkezetének alapját képező vidéki foglalkoztatás, valamint a gazdálkodási rendszerekben a szerkezeti diverzitás fontosságát. Ebben az összefüggésben a kis gazdaságok egyedülálló szerepet töltenek be a vidéki térségek vonzerejének és identitásának kialakításában (5. szakasz). A közlemény a kistermelők

feltételeinek javítására és a helyi piacok fejlesztésére törekszik. Új rendszert is javasol (az első pilléren belül), kifejezetten a kitermelők támogatására, versenyképességük fokozása, a vidéki területek életképességéhez történő hozzájárulás és a bürokrácia csökkentése érdekében (6.1. szakasz).

13. KÉRDÉSEK A KISTERMELŐKRŐL

- *Mi a „kistermelő” részletes fogalommeghatározása?*
- *A „kistermelő” fogalma itt az önellátásra termelő gazdaság és/vagy a részben önellátásra termelő gazdaság szinonimája?*
- *Az első pillér keretében a kistermelőknek nyújtott támogatást az alapvető jövedelemtámogatás egy része alapján fogják kiszámítani?*

14. A KÖZVETLEN KIFIZETÉSEK MAXIMALIZÁLÁSA

Javaslat (6.1. szakasz és a Melléklet)

A közlemény azt javasolja, hogy a nagyméretű egyéni gazdaságok által kapott közvetlen kifizetések tekintetében fogadjanak el egy **felső határértéket a közvetlen kifizetésekre**, noha a sok embert foglalkoztató nagy mezőgazdasági üzemek esetében mentességekre van lehetőség, mivel figyelembe veszik a **fizetett munka intenzitását**.

14. KÉRDÉSEK A KÖZVETLEN KIFIZETÉSEK MAXIMALIZÁLÁSÁRÓL

- *A maximalizálás miért korlátozódik csak az alapvető összetevőre?*
- *Az alapvető jövedelemtámogató kifizetésekre alkalmazott felső határértékre milyen küszöbnek kellene vonatkoznia?*
- *A „fizetett munka intenzitásán” alapuló mentességet hogyan lehetne a gyakorlatban alkalmazni?*
- *Figyelembe véve, hogy a korábbi „maximalizálási” javaslatok mindezidáig ellenállásba ütköztek azon tagállamok részéről, ahol a nagy gazdaságok aránya a legmagasabb, a jövőben miként gondoskodik a Bizottság arról, hogy ez az elképzelés eljusson a reformról szóló végső megállapodásig?*

III. JÖVŐBELI ESZKÖZÖK: PIACOK

15. PIACI ESZKÖZÖK

Javaslat (6.1. szakasz)

A közlemény a piaci intézkedéseket tekintve három szakpolitikai területet vázol fel:

- Az **egységes közös piacszervezés** potenciális **kiigazításai**, beleértve az intervenciós időszak meghosszabbítását, a piaci zavarokra vonatkozó záradékok alkalmazását és az új termékek magánraktározását is. Az ilyen piaci intézkedések és különösen az állami intervenció csak védőhálóként alkalmazandó árválság vagy potenciális piaci zavar esetén.
- Ezenfelül a 2010 végéig benyújtandó „**minőségi csomag**” javítaná a mezőgazdasági termelők lehetőségeit arra, hogy a fogyasztókkal jobban megismertessék a mezőgazdasági termékek egyedi minőségét, sajátosságait és jellemzőit.
- Elismerve, hogy elengedhetetlen az **élelmiszer-ellátási lánc** működésének javítása, felsorolja a kulcsfontosságú kérdéseket, mint például az eltérő alkupozíciók, a szerződési viszonyok, a szerkezetátalakítás és a mezőgazdasági ágazat konszolidációja iránti igény, az átláthatóság és a mezőgazdasági alapanyagok származékos piacának működése. A 2010 végéig benyújtandó, tejre vonatkozó csomagnak meg kell határoznia ezeket az intézkedéseket.

15. KÉRDÉSEK A PIACI ESZKÖZÖKRŐL

- *Lehetséges lesz-e, hogy a biztonsági hálókat és más piaci eszközöket a kockázatkezelő eszköztárral és az alapanyagok származékos piacaival helyettesítsék?*
- *A élelmiszer-ellátási lánc működésének javítása érdekében a tejágazatra nézve javasolt új mechanizmusokat más ágazatokra is kiterjesztik majd?*
- *A származékos piacok jövőbeli, a piaci intézkedésekről szóló szakaszban említett keretét bevonják-e az egységes közös piacszervezésbe?*
- *Miért nem építették be a kockázatkezelő eszköztárat az egységes közös piacszervezésbe?*

16. ÉLELMISZER ÉS TÁMOGATÁS A NÉLKÜLÖZŐK SZÁMÁRA

Javaslat (4. szakasz)

A közlemény csupán egy lábjegyzetben említi meg, hogy a KAP a „*Szegénység elleni európai platform*” kiemelt uniós kezdeményezéshez nyújt majd hozzájárulásokat az „*EU 2020 – Inkluzív növekedés*” stratégián belül.

16. KÉRDÉSEK A NÉLKÜLÖZŐK SZÁMÁRA BIZTOSÍTOTT ÉLELMISZERRŐL ÉS TÁMOGATÁSRÓL

- *A jövőbeli KAP-ra irányuló javaslatokon belül milyen mértékben van lehetőség olyan intézkedések szerepeltetésére, amelyek lehetővé teszik, hogy különösen az EU legszegényebb fogyasztói számára egészségesebb étrend váljon elérhetővé?*
- *Tartalmazni fogja-e az új KAP a jelenlegi élelmiszersegély-rendszert a rászorulóknak számára?*

- *Helyénvaló volna-e ezt a programot az egységes közös piacszervezés keretében bevezetni?*

17. A PIACI JELZÉSEK JÓL MŰKÖDŐ KÖZVETÍTÉSE

Javaslat (5. és 6.1. szakasz)

A közleményben az 1. célkitűzés részeként szerepel a „fenntartható élelmiszertermelés” – annak szükségessége, hogy az erőviszonyok egyensúlyának helyreállítása érdekében növeljék a mezőgazdaság élelmiszerláncban betöltött szerepének értékét, mivel a mezőgazdaságot a láncban közreműködő egyéb ágazatokhoz képest a felaprózottság jellemzi.

A 2009-es tejpiaci válságra hivatkozva a közlemény rámutat arra, hogy új politikai elemek bevezetésére van szükség az élelmiszerlánc működésével kapcsolatban.

17. KÉRDÉSEK A PIACI JELZÉSEK JÓL MŰKÖDŐ KÖZVETÍTÉSÉRŐL ÉS A SZÁRMAZÉKOS PIACRÓL

- *Lehet-e a „tejre vonatkozó csomagot” azon szabályozás előfutárának tekinteni, amelyet majd más ágazatokra is kiterjesztenek?*

18. SZÁRMAZÉKOS PIACOK

Javaslat (6.1. szakasz)

A közlemény a piaci intézkedésekről szóló szakaszban a mezőgazdasági alapanyagok származékos piacának működését a kezelendő fő kérdések egyikeként sorolja fel.

18. KÉRDÉSEK A SZÁRMAZÉKOS PIACOKRÓL

- *A származékos piacoknak a közlemény által javasolt – a „piaci intézkedések” címszó alatt megvalósuló – fejlesztését be fogják illeszteni az egységes közös piacszervezésbe?*
- *A mezőgazdasági alapanyagok származékos piaca működésének javítására irányuló javaslat miként kapcsolódik a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről szóló bizottsági javaslathoz?*
- *Milyen módon fog a javaslat arra törekedni, hogy a mezőgazdasági termelőket az említett eszközök igénybevételére ösztönözze?*

IV. JÖVŐBELI ESZKÖZÖK: VIDÉKFEJLESZTÉSI POLITIKA (2. PILLÉR)

19. VIDÉKFEJLESZTÉSI ESZKÖZÖK

Javaslat (6.1. szakasz és a Melléklet)

A vidékfejlesztési politikára irányuló javaslatok részeként kibővül a témák listája – figyelemre méltó új hangsúlyt helyezve az innovációra –, csakúgy, mint az intézkedések száma, amelyek palettája egy **kockázatkezelési eszköztárral** egészül ki. Egy ilyen eszköztár célja a jövedelmekkel kapcsolatos bizonytalanságok és a piaci volatilitás kezelése lenne, ugyanakkor ezen mechanizmusok a tagállamok rendelkezésére állnának a termelési és jövedelmi kockázatok kezeléséhez, amelyek a WTO új „zöld doboz” kritériumaival összhangban álló stabilizációs eszköztől a biztosítási és a közös alapok kiemelt támogatásáig terjednek.

A közlemény új, **hatékony végrehajtási mechanizmusokat** is javasol, arra utalva, hogy a négy tengely jelenlegi intézkedéseit eredményorientáltabb teljesítmény elérése érdekében más módon tennék célzottá, ösztönzőkkel társított, számszerűsített, uniós és programszintű célok kitűzésével. A közlemény egy fokozottan helyileg irányított megközelítés lehetséges előnyeit említi, mielőtt hangsúlyozza a vidékfejlesztési politika és a más uniós szakpolitikák közötti **koherencia növelésének** fontosságát, **közös stratégiai keretrendszer**t irányozva elő az uniós pénzeszközökre vonatkozóan. A javaslat szerint továbbá a közös monitoring- és értékelési keretszabályozás részét képező teljesítménymutatók e célból egyszerűsítésre és javításra szorulnak.

A vidékfejlesztési finanszírozás jövőbeli elosztását illetően **tárgyilagos kritériumok** alkalmazásának mérlegelését javasolják, bár a Bizottság úgy véli, hogy korlátoznia kellene a jelenlegi rendszertől való „*jelentős eltéréseket*”.

19. KÉRDÉSEK A VIDÉKFEJLESZTÉSI POLITIKÁRÓL

- *Tekintve, hogy a közlemény nem említi a vidékfejlesztési tengelyeket, ez azt jelenti, hogy azok helyébe prioritások vagy intézkedések sora lép majd? Amennyiben ez a helyzet, milyen prioritásokat határoznak meg, és melyek lesznek az intézkedések?*
- *Az agrár-környezetvédelmi intézkedések egy részének az 1. pillérbe való áthelyezését a források átirányítása fogja kísérni?*
- *Hogyan kíván a Bizottság uniós és programszintű, számszerűsített célokat meghatározni a vidékfejlesztési kezdeményezések értékeléséhez? A célok az átfogó prioritásokhoz vagy a rendelkezésre álló különböző intézkedésekhez kapcsolódnak majd?*
- *Miként hajtják végre a mutatókon alapuló monitoringrendszert a meghatározott intézkedésekre vonatkozóan?*
- *Az ösztönzők értékeléshez fűződő, javasolt rendszer miként működik majd a gyakorlatban? Miként lehetne a javasolt, teljesítéshez kötött tartalékokat végrehajtani, és működésének részeként a források várhatóan mozogni fognak-e a különböző tagállamok között?*
- *Hogyan fogja a Bizottság az elkülönítést fenntartani és az átfedéseket elkerülni a vidékfejlesztési politikában megőrzött, a hátrányos helyzetű térségeknek szánt kifizetések, illetve a meghatározott természeti korlátokkal rendelkező területeknek nyújtott, az 1. pillérben javasolt új támogatások között?*

- *Mely tárgyilagos kritériumokat kellene alkalmazni, hogy alapul szolgáljanak a jövőbeli 2. pillér költségvetésének elosztásához?*
- *Mennyi ideig lenne szükség az elosztási kulcs változását követő forrás-újrafelosztásból fakadó „jelentős eltérésre” vonatkozó korlátozások alkalmazására?*
- *Az első helyett miért a második pillérben szerepel a kockázatkezelési eszköztár?*
- *A kezdeti hatásvizsgálati elemzés alapján mennyi forrást vonnak el a meglévő vidékfejlesztési célkitűzésektől az új innovációs témakör kezelése érdekében?*

V. NÉHÁNY KIFELEJTETT TÉMA A 2013-AS FORGATÓKÖNYVHÖZ

20. KÖLTSÉGVETÉSI SZEMPONTOK

Javaslat (1., 3.3., 5. és 6.1. szakasz)

A közlemény nem említi az új KAP költségvetési szempontjait, de foglalkozik az uniós szintű mezőgazdasági kiadásokkal (5. szakasz). Általánosságban megemlíti a költségvetési felülvizsgálatról szóló közleményt (1. szakasz) és a KAP-ról szóló közleményt, és egyúttal emlékeztet az uniós kiadások „hozzáadott értékének” elvére (6.1. és 6.2. szakasz). Támogatja továbbá az első és a második pillér támogatásainak „mértányos elosztását” a tagállamok és a mezőgazdasági termelők között (1., 3.3 és 6.1. szakasz).

20. KÉRDÉSEK A KÖLTSÉGVETÉSI SZEMPONTOKRÓL

- *Miként fogják az első pillér költségvetését elosztani a tagállamok között?*
- *Milyen mértékben fog a kohéziós politika elvei ellen hatni, ha a kifizetések szintjét az eltérő nemzeti költségvetések figyelembevételével igazítják ki?*
- *Miként fogják az első pillér nemzeti kereteit elosztani a támogatás különböző javasolt összetevői között?*
- *Pénzügyi szempontból hogyan fogják megállapítani az 1. pillér jövedelemtámogatással és közjavak nyújtásával kapcsolatos különböző célkitűzéseinek fontosságai sorrendjét?*
- *Miben változott a Bizottság gondolkodásmódja azon kérdést illetően, hogy az új 1. pillér szerinti támogatás a meghatározott természeti korlátokkal rendelkező területek esetében társfinanszírozásban részesüljön-e?*
- *Uniós szinten mely jelenlegi vidéki kiadások indokoltak, és melyeket lehetne a tagállamokra hagyni?*
- *Elegendő-e a regionális politikába vidéki kohéziós programokat beépíteni az EMVA intézkedéseinek kiegészítésére?*

21. A WTO-VAL KAPCSOLATOS SZEMPONTOK

Javaslat (3.1. és 6.1. szakasz)

A közlemény elismeri, hogy a világgazdaság fokozódó integrációja és a kereskedelmi rendszer egyre nagyobb mértékű liberalizációja miatt az uniós mezőgazdaságnak ma már lényegesen erősebb versenyben kell helytállnia (3.1. szakasz). Az elkövetkező években ez a tendencia várhatóan folytatódik majd, a dohai fordulóval kapcsolatos tárgyalások lehetséges befejezésére, valamint a jelenleg tárgyalt kétoldalú és regionális megállapodásokra is figyelemmel (3.1. szakasz). A közlemény azonban nem fűz megjegyzést a WTO-kerethez, amelybe az új KAP illeszkedik majd, és a kérdést csupán közvetett formában említi, a második pillérbe tartozó, opcionális kockázatkezelési eszköztár és a piacpolitika terén a „*piaci zavarokra vonatkozó záradékok*” alkalmazása kapcsán (6.1. szakasz).

21. KÉRDÉSEK A WTO-VAL KAPCSOLATOS SZEMPONTOKRÓL

- *A jogalkotási javaslatokat kísérő hatásvizsgálat ismerteti-e majd az új KAP-hoz fűződő többoldalú keretet, különösen a hazai támogatásra vonatkozó új szabályok WTO-val való lehetséges összeegyeztethetőségét?*
- *Milyen alapon fogják az első pillér új közvetlen kifizetéseit a WTO „zöld dobozával” összeegyeztethetőnek minősíteni?*
- *A jelenlegi „zöld dobozba” tartozó környezetvédelmi kifizetések, valamint a regionális kifizetések képezhetik-e majd az első pillérre nézve javasolt új támogatások új alapját?*

22. ÉLELMISZER-BIZTONSÁGI SZEMPONTOK

Javaslat (2., 3. és 5. szakasz)

A javaslat rámutat arra, hogy az élelmiszerbiztonság kérdése az egyik legnagyobb kihívás, amely a KAP reformjának átfogó folyamatát jellemzi. A közlemény hangsúlyozza, hogy ez a kérdés továbbra is a jövőbeli KAP egyik fő célkitűzése marad.

22. KÉRDÉSEK AZ ÉLELMISZER-BIZTONSÁGI SZEMPONTOKRÓL

- *Miként fogják a jövőbeli KAP-ban érvényre juttatni az élelmiszer-biztonsági szempontokat?*
- *Folytatódik-e az európai iskolagyümölcs- és iskolatejprogram?*

23. A KAP-REFORM DÖNTÉSHOZATALI FOLYAMATA

Javaslatok

A közlemény nem említi a döntéshozatali folyamatot.

23. KÉRDÉSEK A KAP-REFORM DÖNTÉSHOZATALI FOLYAMATÁRÓL

- *A Bizottság által 2011 nyarán benyújtandó jogalkotási javaslatok meghatározzák-e majd a támogatások összegét és az árakat?*